

Α Λ Η Θ Ε Ι Α Ι

Λέγουσι «Νυμφεύθητι, θά πράξεις καλῶς». Καὶ ὅμως ἂν νυμφευθῆς θά κάμης κακά, ἂν ὄχι θά πράξεις καλλίτερα.

— Εἰς τόπον ἔνθα ὁ τύπος εἶναι μονοπώλιον τῆς ἐξουσίας καὶ οὐχὶ ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου ἕκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ τὰς ἰδέας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐν γένει πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων, οὐδὲν δύναται τις ν' ἀναμένη σημεῖον προόδου καὶ βελτιώσεως.

— Τὸ νὰ ᾔνε τις μισητὸς δὲν ἀποκλείει νὰ ᾔνε καὶ μεγαλοφυής. Ὑπάρχουσι μεγάλοι ἄνδρες ἀγαπητοὶ καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι μισητοὶ Ὁ Βίσμαρκ, ὁ Ναπολέων, ὁ Γρόμβελ, ὁ Λύσανδρος, ὁ Διονύσιος, ὁ Πεισίπτρατος, ὁ Φίλιππος, ὁ Καῖσαρ πολὺ ὀλίγον ἠγαπήθησαν. Τοῦναντίον ὁ ὄχλος, τὸ πλῆθος ἠγάπα τὸν Ἀλκιβιάδην πλειότερον τοῦ Περικλέους, τὸν Κλέωνα πλειότερον τοῦ Θεμιστοκλέους, τὸν Εὐριπίδην πλειότερον τοῦ Αἰσχύλου. Ὁ ὄχλος ἀγαπᾷ ὅσους γαργαλίζουσι τὰ πάθη του, ὅσους μὲ στιγμαία φάρμακα, μὲ γλυκέα καταπλάσματα ἀνακουφίζουσι τὰς ἀλγηδόνας. Τὰ παιδία ἀγαπῶσιν ὁμοίως τοὺς ἰατροὺς ὅσοι, ἐνδίδουσιν εἰς τὰς ἰκεσίας καὶ τοὺς κλαυθμοισμούς, μισοῦσι δὲ θανασίμως τοὺς χειρουργούς.

— Οὐδέποτε ἐν κόμμα, οἰαδήποτε πολιτικῇ μερὶς εἶνε καλὸν νὰ μένῃ ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ. Ἡ μεταβολὴ εἶναι ἀπαραίτητος. Καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ μεταβάλλονται...

— Πολλάκις ἡ ψυχὴ ἀποθανούσης προσφιλοῦς ὑπάρξεως βασιλεύει ἐν ἡμῖν καὶ κατευθύνει πᾶν βῆμα ἡμῶν πολὺ ἐναργέστερον καὶ ζωηρότερον ἢ ὅτε ἔζη.

— Ἡ τιμιότης οὐδέποτε φοβεῖται τὴν δημοσίαν ἐπαγρύπνησιν.

— «Ἐὰν θέλητε νὰ γνωρίσητε τὴν τιμὴν τοῦ χρήματος, δανεισθῆτε» λέγει ὁ Φραγκλῖνος.

— Ὁ Ῥουσσὸ προτάσσει τοῦ προλόγου αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουλίαν του τὰ ἐξῆς: «Χρειάζονται θεάματα διὰ τὰς μεγάλας πόλεις καὶ μυθιστορήματα διὰ τοὺς διεφθαρμένους Λαούς».

— Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ. Ζήτημα αἰώνιον, ἄλυτον, ἀτελεύτητον. Οἱ ἀτικιστὰι ἀφ' ἐνὸς καὶ οἱ χιδαῖσται ἀφ' ἑτέρου. Ἀμφοτέροι, κατὰ τοῦτο ἔχουσιν ἄδικον, ὅτι ἐπίασαν τὰ ἄκρα, ἐν ᾧ ἡ γλῶσσα εὐρίσκειτο ἐν τῷ μέσῳ. Ἡ γλῶσσα ἀκολουθεῖ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὄχι οἱ ἄνθρωποι τὴν γλῶσσαν. Ἡ γλῶσσα ἦτο εὐγενής καὶ θαυμασία κατὰ τὸν Δ'. αἰῶνα Μ. Χ. ἀλλ' ἐν Βυζαντίῳ παρὰ Λαῶ μίξοβαρβάρῳ, ἡλιθίῳ, διεφθαρμένῳ κατήντησεν ἡ ἀφόρητος, νεκρά, ἄχρους. Μήπως ἡ Γαλλικὴ ἦτο γλῶσσα τελείως μεμορφωμένη ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ'; Ἄλλ' ὑπὸ τὴν γραφίδα τοῦ δαιμονίου Μολιέρου, τοῦ ἑλληνομαθοῦς Ρακίνα καὶ τοῦ Κορνηλίου ἐμαλάχθη, ἐκαρικεύθη, ἐξωραίσθη, ἐξευγενίσθη. Σήμερον παρ' ἡμῖν, ὅσοι εἶναι καλλιτέχναι, ὅσοι αἰσθάνονται, αὐτοὶ γράφουσι θαυμάσια τὴν γλῶσσαν. Εἶτε ἀπλῆ εἶτε καθαρεύουσα, ὅταν χειρίζεται ταύτην ἐπιδειξίως ὁ γράφων, καθίσταται γλυκεῖα, γλαφυρά, ἁρμονικὴ, μελίρροτος. Ἀσκοπωτέρα πάλῃ δὲν δύναται νὰ γείνη ἀπὸ τὴν συναπτομένην, ὅπως ἐν τῇ ποιήσει: ὑπερσχύση ἢ δημοτικὴ ἢ ἡ καθαρεύουσα. Ἀμ-

φότεροι είναι ἔξοχοι καὶ ὠραῖοι ὅταν ὁ ποιητὴς εἶνε καλλιτέχνης, μὲ ἠθικὸν πυρῆνα γνήσιον, παρθενικόν, παιδικόν. Ὁ Σοῦτσος, ὁ Ζαλοκώστας, ὁ Βηλλαράς, ὁ Χριστόπουλος, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Μαρτινέλης ἔγραψαν ὅπως διαφόρους γλώσσας. Οἱ μὲν τὴν δημώδη, οἱ δὲ τὴν καθαρεύουσαν. Ἡ γλῶσσα εἰς τὰς χεῖρας ἀμφοτέρων εἶνε ὄργανον καὶ οὐχί σκοπός. Ὅποσον πρωτοφανὴς ἀγὼν θά ἦτο, ἐὰν ἤρχιζεν ὁ κόσμος νὰ συζητῇ ποῖα χρώματα πρέπει νὰ μεταχειρίζωνται οἱ ζωγράφοι! Πῶς ποτὲ ἀπέβλεψεν εἰς τὴν πινακίδα τοῦ Ρούβενς ἢ τοῦ Μάκαρτ, ἐν ποίᾳ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης ἀνέγνωτε τὸν κατάλογον τῶν χρωμάτων, ὧν ἐχερεῖτο ὁ Ραφαήλ. . .

Ἡ μίξις, ὁ συνδυασμὸς τῶν χρωμάτων. Ὁ Μιχαήλ Ἄγγελος ἐζωγράφιζε μόνον μὲ ἄνθρακα, ὁ Βέμβρανδ μόνον μὲ φῶς καὶ σκιάν, ὁ Μάκαρτ μὲ μυρία χρώματα, ὅσα πωλοῦσι σχεδὸν οἱ χρωματοπῶλαι, ὁ Gustave Doré μόνον μὲ τὴν πένναν. . .

Δύνασθε νὰ γράψητε; Κατέχετε τὸ μυστήριον τῆς λογογραφίας; Ἐχετε τὴν σπανίαν ἐκείνην φλέβαν τοῦ χειρίζεσθαι τὴν πένναν; Εἴσθε κύριοι αὐτῆς, τὴν ἐξουσιάζετε, δύνασθε νὰ διαχύσητε τὰς πλημμυρούσας τὴν κεφαλὴν σας ἰδέας καὶ ἐννοίας; Μὴ ἀνησυχεῖτε ποσῶς διὰ τὴν γλῶσσαν αὐτὴ εἶνε ζήτημα ἀκριβῶς αἰσθηματοῦ καὶ ἐμπνεύσεως. Αἱ λέξεις ἔρχονται μόναι των, ὅταν ὑπάρχη ἐμπνευσις. Οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς εἶνε Πυθίαι. Εὐρίσκονται εἰς μίαν νευρικὴν παραζάλην, ὅταν γράφωσιν. Ὁ Alfred Musset ποτὲ δὲν ἦτον εἰς τὰ σωστά του ὅταν ἔγραφεν. Ἦτο πάντοτε ζαλισμένος ἐξ οἰνοπνευματοποσίας. Πολλοὶ ἄλλοι ἔγραφον πάντοτε μέθυσοι. Ἄπαντες ἐπὶ τέλους γράφουσι καλλίτερον μετὰ ἐν κύπελλον καφφέ ἢ τείου. Δὲν εἶνε αἱ λέξεις, οἱ τόνοι, τὰ χρώματα, οὐδὲ αἱ γραμμαῖ. Εἶνε ἡ μαθηματικὴ, ἡ λανθάνουσα καὶ μυστηριώδης ἐκείνη σχέση τῶν μερῶν πρὸς ἄλληλα καὶ ἡ ἁρμονικὴ αὐτῶν πλοχὴ καθὼς καὶ ἡ εὐφυῆς χρῆσις, ἥτις χαρακτηρίζει τὸν μέγαν λογογράφον ἢ μουσικὸν ἢ ζωγράφον ἢ ἀρχιτέκτονα. Θέλετε παραδείγματα; Ἐχετε ὅλους τοὺς ἀπὸ κτίσεως κόσμου διδασκάλους καὶ γραμματικούς. Αὐτοί, οἵτινες γνωρίζουσι ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους καλλίτερον τὴν γλῶσσαν, αὐτοὶ τὴν γράφουσι χεῖριστον πάντων.

— Ἀπὸ τὰς ἱστορικὰς μανίας, αἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διακρίνουσι τοὺς ἐξόχους συγγραφεῖς, εἶνε καὶ ἡ μανία τῆς συνεχοῦς διορθώσεως καὶ ἐπιδιορθώσεως τῶν ἔργων αὐτῶν.

— Ἡ δάφνη εἶνε τὸ ἄθλον τῶν τιμίων νικῶν.

— Ἀθλιέστεροι ἄνθρωποι καὶ μᾶλλον δυστυχεῖς ἀπὸ τοὺς δυσπίστους εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξωσιν. Δὲν πιστεύουν εἰς ὅ,τι βλέπουν, δὲν πιστεύουν εἰς ὅ,τι ἀκούουν. Εἰς πᾶσαν αὐτῶν χαρὰν ἐπικάθηται ἡ ἀμφιβολία, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄνθους ἡ κάμπη πᾶσαν εὐτυχίαν των δὲν τὴν ἀπολαμβάνουν, ἀλλὰ τὴν ἐξετάζουν, τὴν ἀνατέμνουν, θέλουν νὰ ἴδουν ἂν ἦναι πράγματι εὐτυχία ἢ μήπως κρύπτεται ἕτερόν τι ὑπ' αὐτῆν. Εἰς ἐν ὠραῖον ρόδον τοῦ Μαΐου διαβλέπουν τοὺς στήμονας, εἰς μίαν περικαλλεστάτην καὶ γοητευτικὴν γυναῖκα, ὑπὸ τὴν ἀβρὰν σάρκα, διαβλέπουν ὑφέρποντα τὸν σκελετόν. Εἶναι πολλῆς συμπαθείας καὶ λύπης ἄξιοι οἱ δύσπιστοι.

— Ὅποια τις θυμηθῆα ὑπερχελεῖ τὰς καρδίας δύο ἐραστῶν συναντωμένων. Οἱ πόδες των πατώσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ἡ ψυχὴ των ἔχει ἀποπτῆ ἐκ τοῦ σώματος καὶ πετᾷ πρὸς τὸν οὐρανόν. Πόσον ὑψηλὸς ὁ ἔρω. Ἐρως τὸ μεῖδιμα τοῦ Θεοῦ.

— Οὐδέποτε εὐρίσκει τις νὰ φάγη εἰς οἰκίαν ἐν ᾗ ἐρίζουν.

— Ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ζῶντος ἄνευ σκοποῦ τινος, ὡς καὶ κοινῶς λέγουσι *‘εἶναι τὴν τύχην, εἶναι θλιβερός*. Εἰς τὴν ἠθικὴν ζωὴν, ἵνα αἰσθάνηται τις εὐχαρίστησιν, δεόν νὰ θέσῃ ἐν τῷ νῷ αὐτοῦ ἰδέαν ἢ σκοπὸν τινα, οὗτινος τὴν ἐπιτυχίαν νὰ ἐπιδιώκῃ ὅλαις δυνάμεσιν.

— **ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ—ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ.** Ἡ πιστὴ ἀπεικόνισις τῶν ἀνθρωπίνων προσώπων, εἶναι ἐν τῶν εὐγενεστέρων καὶ δυσκολωτέρων ἔργων, ἀφ’ ὅσα καλλιτέχνης δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ. Πρόκειται νὰ δώσῃ ζωὴν ἐπὶ τῆς ἀψύχου θῶνης εἰς τὴν βαθεῖαν καὶ οἰκειάν ἔκφρασιν τῆς φυσιογνωμίας, νὰ φωτίσῃ τὸ βλέμμα διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ φωτὸς τῆς σκέψεως, νὰ δώσῃ τὴν δύναμιν, τὸν τύπον τῆς φύσεως οὕτως, ὥστε νὰ λέγῃ τις βλέπων αὐτό: *‘Ἐκεῖνος ἔζησε καὶ ἦτο οὕτω*. Τοῦτο λέγεται ἀριστοτέχνημα.

— Τὰ λογικώτερα καὶ σοφώτερα τῶν ἀξιωματῶν παράγονται ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἐξάγουσι ταῦτα ἐξ ἰδίας πείρας ἀτομικῆς.

— Ἔχει καὶ ὁ ἥλιος τὰς κηλίδάς του, καὶ πᾶσα ἀνθρωπίνη δόξα εἶναι ἀδύνατον νὰ λάμψῃ ἐπὶ μακρὸν αἰγλήσασα καὶ ἀσκήσασα.

— Αἱ γυναῖκες δὲν εἶναι διόλου καταδικασμένοι εἰς τὴν ἀσημότητα, ἀλλ’ ἐν παντὶ πρέπει νὰ μὴ λησμονῶσιν ὅτι εἶναι γυναῖκες. Ἡ γυνὴ δύναται νὰ κατέχῃ ὑπέροχον θέσιν ἐν τῇ Κοινωνίᾳ, ἀλλ’ ὡς γυνὴ ἅμα ὅμως θελήσῃ νὰ συναμιλληθῇ πρὸς τὸν ἄνδρα γίνεται πῆθκος.

— Ἡ ἀνάμνησις διατηρεῖται κάλλιον ἐν τῇ καρδίᾳ ἢ ἐφ’ ἐνὸς φύλλου χάρτου.

— Ἡ γυνὴ δὲν εἶναι πράγματι τοιαύτη εἰμὴ ἀπὸ τοῦ 20—30 ἔτους. Πρὸ τοῦ 20 εἶναι νεκρὰ κῆρη, μετὰ τὸ 30 ρυτιδοῦται καὶ παρέρχεται. Συνήθως αἱ γυναῖκες ὑπανδρεύονται μετὰ τοῦ 20—30 ἔτους. Τότε αὐταὶ ἀνθοῦσι φυσικῶς, ἠθικῶς, διανοητικῶς καὶ κοινωνικῶς. Φυσικῶς, διότι κέκτηνται πᾶσαν τὴν ζωὴν τῶν δυνάμεων τοῦ ὀργανισμοῦ ἠθικῶς, διότι ἔχουσι συναίσθησιν ἐαυτῶν *διαρηκτικῶς*, διότι παρ’ αὐταῖς πλέον ἡ καρδία καὶ ὁ νοῦς ἐνεργοῦσι συγχρόνως, δδηγούμενοι ὑπὸ τῆς ρυθμιζομένης καλῶς φιλαρεσκείας καὶ τῶν ἀπαιτήσεων *κοινωνικῶς* τέλος, διότι ἐν τῇ ἡλικίᾳ ταύτῃ εὐρηται τὸ μεταίχιμιον, ὁ *Γάμος*.

ΑΝΤΙ ΠΟΛΛΩΝ

- Ἐὰν ᾗσαι εὐπίστος—καταγελάσαι.
- Ἐὰν δεσποτικὸς—μισεῖσαι.
- Ἀσθενὴς τὸν χαρακτῆρα—παραβλέπεσαι,—περιφρονεῖσαι.
- Πολὺ φιλοφρονητικὸς—προκαλεῖς κόρον.
- Ἐὰν δεικνύεσαι ἀδιάφορος—δυσαρεστεῖς.
- Πολὺ αἰσθηματικὸς—φαίνεσαι γελοῖος.
- Ἀπίστος—κινδυνεύεις νὰ ὑποστῇς ἀντίποινα.

